

Heinijärven koulun koulukohtainen opiskeluhuoltosuunnitelma 2022-2023 päivitetty 26.5.2023

Käsittely	§	Pvm	Rehtorin allekirjoitus:
Allekirjoitukset	Sivistysjohtajan hyväksyminen	____.____.20	§____ _____

Opetuksen järjestäjä vastaa siitä, että oppilashuollon toteuttamista, arviointia ja kehittämistä varten laaditaan koulukohtainen oppilashuoltosuunnitelma. Suunnitelma on laadittava yhteistyössä koulun henkilöstön, oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa. Oppilashuoltosuunnitelma voi olla myös kahden tai useamman koulun yhteinen.

Suunnitelma tarkistetaan vuoden kuluessa siitä, kun kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on tarkistettu.

Oppilashuoltosuunnitelmaa laadittaessa sovitaan menettelytavoista, joilla koulun henkilöstö, lapset ja huoltajat sekä tarvittavilta osin yhteistyötahot perehdytetään suunnitelmaan. Samalla sovitaan suunnitelmasta tiedottamisesta edellä mainituille.

HEINIJÄRVEN KOULUN KOULUKOHTAINEN OPPILASHUOLTOSUUNNITELMA

Heinijärven koulun oppilashuoltosuunnitelman pohjana toimivat Hämeenkyrön kunnan perusopetuksen oppilashuollon opetussuunnitelma. Koulukohtainen oppilashuoltosuunnitelma on laadittu yhteistyössä Heinijärven koulun henkilöstön, oppilaiden ja heidän huoltajiensa, kouluterveydenhoitajan, koulukuraattorin, koulupsykologin sekä useamman koulun kanssa.

1. Oppilashuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut

1.1. Kokonaistarve

Heinijärven koulun oppilashuollon kokonaistarvetta arvioidaan lukuvuoden aikana yhteistyössä koulun henkilöstön, oppilaiden, huoltajien ja eri oppilashuollon toimijoiden kanssa. Kokonaistarve ja käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut tarkentuvat lukuvuoden aikana. Arviota voidaan tarpeiden muuttuessa tarkistaa.

Oppilashuoltotyössä varmistetaan, että työn- ja vastuunjako eri toimijoiden kesken on selkeä.

Käytettävissä olevien oppilashuoltopalvelujen määrä suunnitelmaa valmisteltaessa:

- Yhteisöllinen oppilashuolto: oppilashuoltotyöryhmä 2 krt / lukuvuosi
- Yksilöllinen oppilashuolto:
 - Kouluterveydenhoitaja 8 h/ vko
 - Koulupsykologi 2 h / vko
 - Koulukuraattori 3 h/ vko
 - Erityisopettajan ja rehtorin konsultointitunti 1 h/ kk

1.2. Kouluterveydenhuoltopalvelut

Kouluterveydenhuollolla tarkoitetaan terveydenhuoltolain (1326/2010) 16 §:n mukaista kouluterveydenhuoltoa ja opiskeluterveydenhuollolla mainitun lain 17 §:n mukaista opiskeluterveydenhuoltoa. Oppilaitoksen sijaintikunta vastaa koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon järjestämisestä. Kouluterveydenhuolto on maksutonta.

Kunnan on järjestettävä kouluterveydenhuollon palvelut alueellaan sijaitsevien perusopetusta antavien oppilaitosten oppilaille.

Kouluterveydenhuollon palveluihin sisältyvät:

- 1) kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistäminen sekä seuranta kolmen vuoden välein;
- 2) vuosiluokittain oppilaan kasvun ja kehityksen sekä terveyden ja hyvinvoinnin seuraaminen ja edistäminen;
- 3) oppilaan vanhempien ja huoltajien kasvatustyön tukeminen;
- 4) oppilaan suun terveydenhuolto, johon sisältyvät suun terveystarkastukset vähintään kolme kertaa ja yksilöllisen tarpeen mukaisesti;
- 5) oppilaan erityisen tuen tai tutkimusten tarpeen varhainen tunnistaminen ja tukeminen sekä pitkäaikaisesti sairaan lapsen omahoidon tukeminen yhteistyössä muiden oppilashuollon toimijoiden kanssa sekä tarvittaessa jatkotutkimuksiin ja -hoitoon ohjaaminen;
- 6) oppilaan terveydentilan toteamista varten tarpeelliset erikoistutkimukset.

Kunnan on kouluterveydenhuoltoa järjestäessään toimittava yhteistyössä vanhempien ja huoltajien kanssa sekä muun oppilashuolto- ja opetushenkilöstön ja muiden tarvittavien tahojen kanssa.

Kouluterveydenhuolto on osa oppilas- ja opiskelijahuoltolain ([1287/2013](#)) mukaisia opiskeluhuollon palveluja. Kunnan perusterveydenhuollosta vastaavan viranomaisen on osallistuttava perusopetuslain ([628/1998](#)) 15 §:n mukaisen opetussuunnitelman laatimiseen siltä osin kuin se koskee oppilashuoltoa sekä oppilaitoksen ja kodin välistä yhteistyötä. ([30.12.2013/1293](#))

Heinijärven koulun kouluterveydenhuolto

Terveydenhoitaja työskentelee Heinijärven koululla yhtenä päivän viikossa, jolloin oppilas pääsee terveydenhoitajan vastaanotolle ilman ajanvarausta.

Terveydenhoitaja on arkisin parhaiten tavoitettavissa puhelimitse, Wilma-järjestelmän kautta tai sähköpostilla minna.hakaniemi@pirha.fi

Terveydenhoitaja tekee määräaikaiset terveystarkastukset 2., 3., 4. ja 6. luokkalaisille sekä laajat terveystarkastukset yhdessä lääkärin kanssa 1. ja 5. luokkalaisille (yläkoulussa 8.luokkalaisille) Terveydenhoitaja tapaa jokaisen oppilaan vähintään kerran lukuvuodessa. Terveystarkastukset toteutetaan sovitusti vanhempien ja koulun kanssa joko koululla tai neuvolassa. Vanhemmat voivat varata ajan koululääkärin vastaanotolle terveydenhoitajalta.

Hammashuollon tarkastukset tehdään kouluterveydenhuollon asetuksen mukaisesti.

1.3.Koulupsykologi- ja koulukuraattoripalvelut sekä psykiatrinen sairaanhoitaja

Hämeenkyrön kunnassa on yksi koulupsykologi, joka käy Heinijärven koulussa tarpeen mukaan. Koulukuraattori käy Heinijärven koulussa kerran viikossa. Hän ovat mukana koulun yhteisöllisessä oppilashuoltotyöryhmässä.

Psykologi- ja kuraattoripalveluilla tarkoitetaan opiskeluhoillon psykologin ja kuraattorin antamaa opiskelun ja koulunkäynnin tukea ja ohjausta, joilla:

- 1) edistetään koulu- ja opiskeluyhteisön hyvinvointia sekä yhteistyötä opiskelijoiden perheiden ja muiden läheisten kanssa;
- 2) tuetaan opiskelijoiden oppimista ja hyvinvointia sekä sosiaalisia ja psyykkisiä valmiuksia. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 2013, 7§.)

Opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhoillon psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä sen jälkeen, kun opiskelija on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä.

Mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun on järjestettävä opiskelijalle myös opiskelijan huoltajan tai muun henkilön yhteydenoton perusteella, jollei kyseessä ole yhteydenottajan neuvonta ja ohjaus tai jos keskustelun järjestäminen on muusta syystä ilmeisen tarpeetonta.

Opiskeluhoillon psykologin tai kuraattorin arvion perusteella opiskelijalla on oikeus saada riittävä tuki ja ohjaus hänen opiskeluunsa ja kehitykseensä liittyvien vaikeuksien ehkäisemiseksi ja poistamiseksi. Tarvittaessa opiskelija on ohjattava saamaan muita opiskeluhoillon palveluja sekä muuta erityisen tuen tarpeessa olevia lapsia ja nuoria tukevaa toimintaa. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 2013, 15§.)

Yhteydenotto opiskeluhoillon psykologi- ja kuraattoripalvelujen saamiseksi

Jos oppilaitoksen tai opiskeluhoillon työntekijä arvioi, että opiskelijan opiskeluvaikeuksien tai sosiaalisten tai psyykkisten vaikeuksien ehkäisemiseksi taikka poistamiseksi tarvitaan opiskeluhoillon psykologi- tai kuraattoripalveluja, hänen on otettava viipymättä yhteyttä opiskeluhoillon psykologiin tai kuraattoriin yhdessä opiskelijan kanssa ja annettava tiedossaan olevat tuen tarpeen arvioimiseksi tarvittavat tiedot.

Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä, opiskelijalle on annettava tieto yhteydenotosta ja mahdollisuus keskustella yhteydenottoon liittyvistä syistä säädetyssä määräajassa.

Myös muu, joka ammatillisessa tehtävässään on saanut tietää opiskelijan tuen tarpeesta, voi salassapitosäännösten estämättä ottaa yhteyttä opiskeluhoillon psykologiin tai kuraattoriin.

Opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle on annettava tieto yhteydenotosta. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 2013, 16§.) Alaikäinen voi

ottaen huomioon hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muut henkilökohtaiset ominaisuutensa sekä asian laatu, painavasta syystä kieltää huoltajaansa tai muuta laillista edustajansa osallistumasta itseään koskevan opiskeluhuoltoasian käsittelyyn sekä antamasta itseään koskevia salassa pidettäviä opiskeluhuollon tietoja huoltajalleen tai muulle lailliselle edustajalleen, jollei se ole selvästi hänen etunsa vastaista. Arvion vajaanvaltaisen edun toteutumisesta tekee opiskeluhuollon henkilöstöön kuuluva sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö.

Heinijärven koulun koulupsykologi- ja koulukuraattoripalvelut

Koulupsykologin työhön Heinijärven koulussa kuuluu oppimisedellytysten arviointi ja oppilasryhmien pulmatilanteisiin puuttuminen. Psykologilta saa keskusteluapua lievissä tunne-elämän vaikeuksissa ja elämän kriisitilanteissa. Koulupsykologi osallistuu oppilashuoltotyöhön oppilaan hyväksi sekä tukee vanhempia koulunkäyntiin liittyvissä kysymyksissä. Koulupsykologi on mukana koulujen kriisityön suunnittelussa ja toteuttamisessa sekä ennaltaehkäisevässä ja korjaavassa työssä.

Koulukuraattorin työn tavoitteena on tukea ja auttaa oppilasta erilaisissa ongelmatilanteissa ja edistää oppilaan sosiaalista hyvinvointia ja kehitystä. Kuraattorin työ Heinijärven koulussa koostuu oppilastapaamisista, luokkien kanssa työskentelystä, yhteistyöstä perheiden kanssa sekä opetussuunnitelman mukaisesta oppilashuoltotyöstä. Kuraattori toimii yhteistyössä oppilaiden, perheiden, opettajien, koulun terveydenhoitajan, koulupsykologin sekä muiden hallintokuntien ja viranomaisten kanssa.

Psykiatrinen sairaanhoitaja tapaa oppilaita, joilla on huolta käytöksessä tai henkisessä hyvinvoinnissa. Heinijärven koulussa hän on tavattavissa tarpeen mukaan.

Koulupsykologi, koulukuraattori ja psykiatrinen sairaanhoitaja muodostavat yhdessä koulujen hyvinvointitiimin, joka voidaan pyytää Heinijärven koululle tarpeen mukaan.

2. Yhteisöllinen oppilashuolto ja sen toimintatavat

2.1. Yhteisöllisen oppilashuollon kokonaisuus

Oppilashuolto on tärkeä osa perusopetuksen toimintakulttuuria. Yhteisöllinen oppilashuolto on ensisijaisesti koulu yhteisön kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin pyrkivää ennaltaehkäisevää yhteistoimintaa kaikkien toimijoiden kanssa. Yhteisöllisessä oppilashuoltotyössä seurataan, arvioidaan ja kehitetään koulu yhteisön ja oppilasryhmien hyvinvointia. Lisäksi huolehditaan koulu ympäristön terveellisyydestä, turvallisuudesta ja esteettömyydestä. (Oppilas- ja opiskeluhuoltolaki 2013, 4 §.) Yhteisöllisten toimintatapojen kehittämisessä tehdään yhteistyötä oppilaiden, huoltajien, koulun henkilökunnan

sekä muiden lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien viranomaisten ja toimijoiden kanssa.

Oppilaiden ja huoltajien osallisuus ja kuulluksi tuleminen on yhteisöllisessä oppilashuollossa tärkeää ja hyvinvointia vahvistavaa. Oppilashuolto luo koulu yhteisössä edellytyksiä yhteenkuuluvuudelle, huolenpidolle ja avoimelle vuorovaikutukselle. Osallisuutta lisäävät toimintatavat edesauttavat myös ongelmien ennalta ehkäisyä, niiden varhaista tunnistamista ja tarvittavan tuen järjestämistä.

Oppilaalla on oikeus turvalliseen opiskelu ympäristöön (PoL 2013, 47a §). Siihen kuuluu fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen turvallisuus. Opetuksen järjestämisen lähtökohtana on oppilaiden ja henkilökunnan turvallisuuden varmistaminen kaikissa tilanteissa. Rauhallinen ilmapiiri edistää työrauhaa. Koulun järjestyssäännöt lisäävät koulu yhteisön turvallisuutta, viihtyisyyttä ja sisäistä järjestystä (PoL 2013, 29 §). Heinijärven koulussa on laadittu suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä toimintaohjeet tulipalon sattuessa sekä äkillisissä kriiseissä, uhka- ja vaaratilanteissa (koulun turvallisuuskansio).

2.2. Yhteisöllisen oppilashuollon toimintatavat

Heinijärven koulun yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän keskeiset tehtävät ovat

- koulu yhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen, koulu yhteisön hyvinvointiin tähtäävien toimintamallien ja turvallisuus- ja kriisisuunnitelmien käsittely
- koulun oppilashuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista vastaaminen
- muun yhteisöllisen oppilashuollon toteuttaminen ja kehittäminen

Heinijärven koulun yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä kokoontuu kaksi (2) kertaa lukuvuodessa, tarvittaessa useammin. Oppilashuoltoryhmää johtaa koulun rehtori tai rehtorin nimeämä henkilö. Rehtori vastaa ryhmän kokoon kutumisesta ja aikataulusta. Oppilashuoltoryhmään kuuluvat

- rehtori
- vararehtori
- erityisopettaja
- koulukuraattori
- koulupsykologi
- terveydenhoitaja
- oppilaskunnan edustaja (vastuuopettaja)
- tarvittaessa muita yhteistyötahoja ja asiantuntijoita

Oppilashuoltoryhmä käsittelee kaikkien luokkien tilanteen vuosittain. Oppilaiden kokemukset omasta hyvinvoinnistaan ja luokan tilanteesta kartoitetaan. Huoltajia kuullaan mm. vanhempainilloissa, -varteissa ja arviointikeskusteluissa. Havaintojen ja kyselyjen perusteella voidaan koko kouluun tai yksittäiseen luokkaan kohdentaa hyvinvointia ja turvallisuutta tukevia yhteisöllisiä

toimintamalleja. Oppilashuoltoryhmä käsittelee koulu yhteisön hyvinvointiin tähtäävät toimintamallit kuten suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä turvallisuus- ja kriisisuunnitelmat. Oppilashuoltoryhmä voi myös suunnitella erilaisia kyselyjä, koulun toimintakulttuurin kehittämiseen tähtääviä toimenpiteitä tai teemapäiviä.

Yhteistyö koulun ulkopuolisten lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien tahojen kanssa yhteisöllisen oppilashuollon kehittämisessä

Toimintatapojen kehittämisessä tehdään yhteistyötä muiden kunnan lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien viranomaisten ja toimijoiden kanssa, mm.

- kouluterveydenhuolto
- koulukuraattori- ja psykologipalvelut
- lastensuojelu
- perhetyö ja -ohjaus
- perheneuvola
- hyvinvointipalvelut (kulttuuri, kirjasto, liikunta, nuoriso)
- vanhempaintoimikunta
- koulupoliisi
- pelastuslaitos
- kolmas sektori
- muut hyvinvointia edistävät tahot

Yhteistyö oppilaan ohjauksessa ja koulutuksen siirtymävaiheissa

Oppilashuollon tavoitteet, tehtävät ja toteuttamisen periaatteet muodostavat esiopetuksesta toisen asteen koulutukseen ulottuvan jatkumon. Eri koulutusasteiden vuorovaikutus ja yhteistyö on tärkeää, yhtenäiset käytännöt tukevat eri kehitysvaiheissa oppilaan terveyttä, hyvinvointia ja oppimista.

Oppilashuollon yhteistyö varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen yläkoulutahon kanssa erityisesti siirtymävaiheissa:

- Lähettävä taho on vastuussa tiedon siirtämisestä vastaanottavalle taholle.
- Esiopetukseen, ala- ja yläkouluun tutustuminen.
- Opetushenkilöstön konsultaatio tarvittaessa.
- Tietoja siirretään yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa.

Yhteistyön ja luottamuksen turvaamiseksi pyritään aina ensisijaisesti hankkimaan oppilaan tai tarvittaessa huoltajan suostumus salassa pidettävän tiedon luovuttamiseen. Tarpeellisten salassa pidettävien tietojen siirto edellyttää oppilaan tai tarvittaessa huoltajan suostumusta. Yksilökohtaisen oppilashuollon toteuttamisen kannalta välttämättömät tiedot siirretään kuitenkin viipymättä salassapidon estämättä sekä samalle että toiselle esi- tai perusopetuksen järjestäjälle.

Yhteistyö ja käytänteet koulu ympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa

Oppilaalla on oikeus turvallisiin oppimisympäristöihin (fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen turvallisuus). Lähtökohtana on oppilaiden ja henkilökunnan turvallisuuden varmistaminen kaikissa tilanteissa. Kouluyhteisön ja -ympäristön on suojattava terveyttä. Hyvät työ- ja opiskeluolosuhteet luovat edellytykset koko opiskeluyhteisön hyvinvoinnille, työ- ja opiskelukyvyn säilyttämiselle sekä tulokselliselle oppimiselle. Kouluyhteisön ja -ympäristön sekä koulurakennuksien tulee olla terveellisiä, turvallisia, esteettömiä ja esteettisesti viihtyisiä sekä fyysiset työolot asianmukaiset. Koulurakennuksesta sekä opetustiloista ja -välineistä huolehditaan ympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden ylläpitämiseksi. Yhteistyötä tehdään tarpeen mukaan kouluterveydenhuollon, terveystarkastajan, ympäristöterveydenhuollon, henkilöstön työterveyshuollon, työsuojeluhenkilöstön ja muiden tarvittavien asiantuntijoiden kanssa.

Oppilashuoltoryhmä suunnittelee, kehittää ja arvioi tekijöitä, jotka vaikuttavat kouluyhteisöön ja ympäristön terveellisyyteen, turvallisuuteen ja hyvinvointiin yhdessä eri alojen asiantuntijoiden kanssa, esim. kouluruokailu, poliisi, pelastuslaitos, terveys- ja ympäristöviranomaiset.

Heinijärven koulussa suoritetaan säännöllisesti terveydenhuollon tarkastukset sekä tilojen terveys- ja palotarkastukset. Tilojen tarkastuksista laaditaan raportti ja todetuista puutteista ja niiden korjaamisesta laaditaan suunnitelma. Koulun pelastus-, turvallisuus- ja kriisisuunnitelmat päivitetään kerran vuodessa.

Yhteistyö terveysneuvonnan ja terveystiedon opetuksen välillä

Kouluterveydenhuollon työntekijät osallistuvat oppilaan terveyden edistämiseen ja terveystiedon vahvistamiseen yhteistyössä opetushenkilöstön ja oppilashuollon asiantuntijoiden kanssa. Terveystiedonopetusta voidaan toteuttaa yhteistyössä kouluterveydenhuollon ja muun oppilashuollon henkilöstön kanssa. Kouluterveydenhoitaja voi osallistua opettajan tukena terveystiedon opetukseen.

Kouluterveydenhuollon terveystarkastukset ovat osa koulun terveystieteiden opetusta. Kouluterveydenhuollossa toteutetaan lapsen kehitysasteen mukaisesti terveysneuvontaa ja -ohjausta. Neuvonnassa painotetaan kansanterveyden kannalta keskeisiä aiheita, ja tekijöitä, joita esimerkiksi kouluterveyskysely nostaa esiin. Näitä ovat: mielenterveys, seksuaalisuus, tartuntataudit, väkivalta ja koulukiusaaminen, tapaturmien ehkäisy ja turvallisuus, ravitsemus, painon hallinta, tupakoinnin, päihteiden ja huumaavien aineiden käytön ehkäisy ja lopettaminen, uni ja lepo, hygienia, suun terveys, liikunnallinen elämäntapa sekä tietokonepelit, tv-viihde ja viihde-elektroniikka. Yksilö- ja ryhmäneuvontaa toteutetaan suunnitelmallisesti ja koululaisen kehitykselliset tarpeet huomioiden kohdennettuna koululaisille ja heidän huoltajilleen.

Järjestyssäännöt

Rauhallinen ilmapiiri edistää työrauhaa, tähän pyritään mm. koulun järjestyssääntöjen kautta. Järjestyssäännöt lisäävät koulun turvallisuutta, viihtyvyyttä ja sisäistä järjestystä.

Heinijärven koulun järjestyssäännöt on laadittu Opetushallituksen ohjeen 1/012/2016 mukaisesti. Järjestyssäännöt laaditaan yhteistyössä oppilaiden ja henkilökunnan kanssa ja ne käydään luokissa läpi jokaisen lukuvuoden alussa.

Poissaolojen seuraaminen, niistä ilmoittaminen ja niihin puuttuminen

Huoltajat ilmoittavat opettajalle oppilaan poissaolosta wilman poissaolomerkintöihin tai Wilma-viestillä. Mikäli oppilas on pois koulusta eikä huoltajan ilmoitusta ole tullut, merkitään Wilmaan selvittämätön poissaolo. Tarpeen vaatiessa ollaan muillakin tavoilla yhteydessä.

Poissaolot merkitään Wilma -järjestelmään. Oppilaan tilapäinen vapauttaminen koulunkäynnistä (esim. lomamatkat) myönnetään Wilman anomuslomakella harkinnanvaraisesti. Luvan myöntää poissaolon pituudesta riippuen joko luokanopettaja (enintään 5 päivää) tai rehtori (yli 5 päivää) (Hallintosääntö 1.8.2015). Koulu edellyttää, että luvan saanut oppilas ei tilapäisen vapauttamisen vuoksi jää jälkeen opiskelussaan.

Poissaoloihin puuttumisen tarkoituksena on päästä puuttumaan mahdollisimman varhain poissaolojen taustalla oleviin ongelmiin yhdessä oppilaiden, huoltajien ja tarvittaessa viranomaisverkostojen kanssa. Pitkittyneet poissaolot voivat hankaloittaa opinnoissa etenemistä, vaikuttaa oppilaan kaverisuhteisiin ja pahimmillaan lisätä syrjäytymisen riskiä.

Jos oppilas on luvatta pois koulusta tai jos selvitettyjä poissaoloja kertyy huolestuttavan paljon (esim. yhteensä viikon tuntimäärää vastaava määrä), opettaja keskustelee oppilaan kanssa, on yhteydessä kotiin ja selvittelee tilannetta. Tarvittaessa sovitaan oppilaan ja huoltajan kanssa koulun tukitoimista (opetusjärjestelyihin liittyvä tai oppilashuollollinen tuki). Mikäli poissaolot jatkuvat edelleen (30 - 60 tuntia), opettaja pyytää konsultaatiota oppilashuollon työntekijältä. Tarvittaessa kootaan monialainen asiantuntijaryhmä ja sovitaan lisäselvityksistä (esim. koululääkärin vastaanotto), joiden tavoitteena on löytää poissaolojen taustalla olevat tekijät: onko kyse esimerkiksi motivaation puutteesta, kaveriongelmistä, jännittämisestä, terveydellisistä syistä, kiusaamisesta, mielialaongelmasta tai lastensuojelun tuen tarpeesta.

Lisäselvitysten jälkeen pidetään neuvottelu, johon voidaan kutsua oppilaan ja huoltajien lisäksi myös koulun ulkopuolisia yhteistyötahoja (esim. lastensuojelu, perhetyö ja -ohjaus) tarpeen mukaan.

Tapaturmien ehkäiseminen sekä ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus

Tapaturmien ehkäisy kuuluu osaksi kokonaisvaltaista turvallisuuden edistämistä koulussa. Turvallisuussuunnittelun tulee pohjautua aina koulukohtaisten uhkatekijöiden selvittämiseen, jota edistetään jatkuvalla koulu- ja

koulumatkatapaturmien seurannalla. Yhteisten sääntöjen kuten koulun järjestyssääntöjen laatiminen ja noudattaminen ennaltaehkäisee tapaturmia. Koulun fyysisen toimintaympäristön turvallisuudesta huolehditaan.

Opetushenkilöstön vastuulla on toteuttaa opetussuunnitelman perusteiden mukaista opetusta tapaturmista ja turvallisuudesta. Koulu yhteisöllä on yhtenäiset toimintatavat eri oppimisympäristöissä tapahtuvaa opetusta ja välitunteja varten. Eri oppiaineiden opetukseen laadittuja turvallisuusohjeita noudatetaan. Lisäksi johdon tulee huolehtia, että koulussa on riittävästi ensiapukoulutettuja, jotta toiminta hätätilanteessa on mahdollisimman tehokasta ja loukkaantunut henkilö saadaan mahdollisimman nopeasti hoitoon. Mikäli mahdollista, ohjataan loukkaantunut henkilö kouluterveydenhoitajan tai koululääkärin hoitoon. Tarvittaessa järjestetään kuljetus terveyskeskukseen.

Suunnitelmallinen koulutapaturmien seuranta tuottaa tietoa suoraan kouluissa tehtävän ennaltaehkäisytyön tueksi. Opettajien ja muun koulun henkilökunnan ensiaputaitoja ja näiden valmiuksien ylläpitämistä edistetään säännöllisellä koulutuksella.

Koulutapaturmilla tarkoitetaan oppilaalle koulumatkalla (=matka kotoa kouluun ja koulusta suoraan kotiin), koulussa, muualla koulutuntien aikana koulutyötä suorittaessa tai koulun järjestämissä opettajan valvomissa tilaisuuksissa sattunutta tapaturmaa. Kouluilla järjestetään myös eri järjestöjen toimintaa, joissa sattuneet tapaturmat eivät ole koulutapaturmia.

Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

Koulun tavoitteena on ohjata oppilaita terveellisen elämäntavan piiriin. Tupakoinnin, alkoholin ja päihteiden käyttöön liittyviä terveydellisiä ja muita haittatekijöitä käydään läpi oppilaan kouluaikana ikäkauden huomioon ottaen usean eri oppiaineen puitteissa. Koulu voi myös pyytää ulkopuolisia asiantuntijoita puhumaan oppilaille tupakan- ja päihteidenkäytön haitoista. Kouluterveydenhuollossa päihteiden kartoittaminen kuuluu osana oppilaan terveystarkastuksiin ja terveystapaamisiin.

Oppilaiden terveydentilan seuranta tapahtuu yhteistyössä huoltajien ja monialaisen asiantuntijaverkoston kanssa. Mielenterveyteen tai päihteisiin liittyvän huolen tullessa ilmi, kutsutaan koolle oppilashuoltoryhmä ja yhdessä huoltajien kanssa pohditaan tarvittavista tukitoimista. Myös oppilaan itsensä kuuleminen on tärkeää. Tavoitteena on varhainen puuttuminen ja kasvavan huolen ennaltaehkäiseminen.

Koulukuljetusten odotusaikoja ja turvallisuutta koskevat ohjeet

Koulukuljetusten osalta noudatetaan *Hämeenkyrön kunnan esi- ja perusopetuksen koululaiskuljetuksia koskevia periaatteita*, joiden mukaan oppilaille myönnetään Hämeenkyrön kunnan kustantama koululaiskuljetus.

Kuljetusperiaatteet löytyvät Hämeenkyrön kunnan perusopetuksen internetsivuilta sekä wilman linkit-osiosta. Koulukuljetusoppilaille ja heidän huoltajilleen tiedotetaan kuljetusohjeet kouluvuoden alkaessa.

Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Turvallinen kouluympäristö ja huolehtiva koulu yhteisö ennaltaehkäisevät koulussa tai koulumatkalla tapahtuvaa väkivaltaa, kiusaamista ja häirintää. Koulun henkilökunnan yhtenäiset toimintatavat, koulun säännöt, myönteinen ilmapiiri sekä yhteistyö huoltajien ja oppilashuollon toimijoiden kanssa mahdollistavat turvallisen oppimisympäristön. Väkivaltaan, kiusaamiseen ja häirintään puututaan aina.

Opettaja tai rehtori ilmoittaa koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta tilanteeseen osallistuneiden huoltajille. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 2013, 13 § ja PoL 2013, 29 §.) Tilanne käsitellään asianosaisten oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa. Oppilaita ja heidän huoltajiaan kuullaan.

Tarkempi suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä on luettavissa koulun turvallisuuskansiossa. Toimintatavat on laadittu yhteistyössä oppilaiden, huoltajien sekä oppilashuollon yhteistyötahojen kanssa.

Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa

Heinijärven koulun turvallisuuskansiossa on kuvattu toimintaohjeet äkillisissä kriiseissä sekä uhka- ja vaaratilanteissa. Suunnitelmaa ja ohjeistusta arvioidaan säännöllisesti. Koulun omat tarkistukset ja täsmennykset tehdään vuosittain ja ne käydään henkilöstön kanssa läpi lukukauden alussa. Kyseinen kansio on henkilöstön saatavilla.

Koulun tiloissa on seinillä ohjeet ja yhteystiedot hätätilanteessa. Toimintaohjeet käydään oppilaiden kanssa läpi syksyisin. Toimintavalmiuksia harjoitellaan vuosittain pelastuslaitoksen ohjeistuksen mukaisesti.

3. Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen

3.1. Yksilökohtaisen oppilashuollon kokonaisuus

Yksilökohtaisella oppilashuollolla tarkoitetaan:

- oppilaalle annettavia kouluterveydenhoitopalveluja
- oppilashuollon kuraattori- ja psykologipalveluja
- yksittäistä lasta koskevaa monialaista oppilashuoltoa.
(Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 2013, 5§)

Tavoitteena on seurata ja edistää oppilaan kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista. Oppilashuollolla on tärkeä merkitys varhaisen tuen turvaamisessa ja ongelmien ehkäisyssä. Oppilaiden yksilölliset edellytykset, voimavarat ja tarpeet otetaan huomioon sekä oppilashuollon tuen

rakentamisessa että koulun arjessa. Yksilöllistä oppilashuoltoa toteutetaan aina yhteistyössä oppilaan ja huoltajien kanssa. Oppilaan ja hänen huoltajiensa osallisuutta tuetaan ja mielipiteitä kuullaan.

Yksilöllinen oppilashuolto perustuu aina esiopetuksessa huoltajan ja perusopetuksessa oppilaan sekä tarpeen vaatiessa huoltajan suostumukseen (Eduskunnan sivistysvaliokunnan mietintö 14/2013). Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä opiskeluhuollon palveluja (Oppilas- ja opiskeluhoitolaki 2013, 18 §).

3.2. Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen

Yksilöllinen oppilashuolto perustuu huoltajan ja oppilaan suostumukseen (Eduskunnan sivistysvaliokunnan mietintö 14/2013). Oppilaan osallisuus, omat toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 18 §). Vuorovaikutus on avointa, kunnioittavaa ja luottamuksellista. Työ järjestetään niin, että oppilas voi kokea tilanteen kiireettömänä ja hän tulee kuulluksi. Huoltajien osallisuutta tuetaan ja mielipiteitä kuullaan lapsen yksilökohtaisen oppilashuollon toteuttamisessa. Oppilashuoltotyössä noudatetaan tietojen luovuttamista ja salassapitoa koskevia säädöksiä.

Kouluterveydenhuollon laajat terveystarkastukset

Kouluterveydenhuollossa toteutettavat laajat terveystarkastukset sekä muut määräaikaistarkastukset ovat osa Heinijärven koulun yksilökohtaista oppilashuoltoa ja niistä tehtävät yhteenvedot tuottavat tietoa myös yhteisöllisen oppilashuollon toteuttamiseen.

Kouluterveydenhuollon laajoihin terveystarkastuksiin 1. ja 5. (ja 8.) luokilla kutsutaan vanhemmat aina mukaan. Tarkoitus on arvioida koko perheen hyvinvointia. Tarkastusta varten oppilas täyttää terveystarkastuslomakkeen ja vanhemmat terveystarkastuksen esitietolomakkeen. Perheen, koulun ja kouluterveydenhuollon yhteistyötä vahvistetaan yhteisellä arvioinnilla oppilaan selviytymisestä ja hyvinvoinnista koulussa. Laajoissa terveystarkastuksissa huomioidaan kaikki edellä mainitut kyselyt ja niissä esille tulevat asiat käydään läpi oppilaan ja vanhempien kanssa. Oppilaan ja vanhemman suostumuksella annetaan oppilaan hyvinvoinnista kirjallinen tai suullinen palaute opettajalle tarkastuksen jälkeen.

Oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen koulussa

Oppilas voi tarvita sairautensa, vammansa tai erityisruokavalionsa vuoksi koulussa monenlaista tukea ja hoitoa. Esimerkiksi diabeetikot, epilepsiaa tai vaikeaa allergiaa tai muita pitkäaikaissairauksia sairastavat. Runsaasti yksilöllisiä tuen tarpeita voi olla myös psyykkisesti oireilevilla oppilailla, kuten esimerkiksi depressio-, paniikkihäiriö- tai syömishäiriö-oireisilla sekä lapsilla ja

nuorilla, joilla on neuropsykiatrinen häiriö kuten ADHD tai Aspergerin oireyhtymä.

Oppilaan terveyden ja sairauden hoitoon liittyvät asiat sovitaan ja suunnitellaan koulussa yksilöllisesti yhdessä oppilaan, perheen, terveys- ja opetustoimen ja tarvittaessa ruokahuollon edustajien kanssa. Tärkeää on sopia mitä tukea tai hoitoa annetaan, kuka sen antaa ja miten tarvittava seuranta järjestetään. Kirjallinen suunnitelma ja tieto suunnitelman laatimisesta kirjataan myös kouluterveydenhuollon potilasasiakirjoihin. Suunnitelmaa tehtäessä huomioidaan oppilaan sairauden hoidosta vastaavan tahon ohjeet sekä kansalliset ja paikalliset kouluterveydenhuollolle ja opetustoimelle annetut menettelytapaohjeet. Tarvittaessa voidaan konsultoida tai kutsua mukaan oppilaan hoidosta tai kuntoutuksesta vastaavia terveydenhuollon ammattilaisia.

Sairauden vaatima hoito ja lääkitys

Vanhempien tehtävä on kertoa koulussa lapsen opettajalle lapsen sairauksista ja niiden hoidosta. Lapsen sairaus saattaa vaatia erityistoimenpiteitä. Erityisjärjestelyt on aina sovittava koulussa lapsi- ja perhekohtaisesti yhteisymmärryksessä kodin ja koulun kanssa.

Kun lapsella on vakava tai pitkäaikainen sairaus, sovitaan koulussa hoitoneuvottelu, johon osallistuvat vanhempien sekä opettajan ja tarvittaessa koulunkäynninohjaajan lisäksi kouluterveydenhoitaja ja tarvittaessa koululääkäri tai erikoissairaanhoidosta sairaanhoitaja. Hoitoneuvottelussa tarkastellaan ja selvitetään lapsen selviytymistä koulussa ja hänen mahdollisesti vaatimiaan erityisjärjestelyjä sekä kirjataan hoitoneuvottelun tulos erilliseen sopimukseen.

Kun lapsi aloittaa koulunkäynnin, järjestetään hoitoneuvottelu jo keväällä, jotta tarpeelliset erityisjärjestelyt ehditään suunnitella. Hoitoneuvottelu sovitaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun lapsella on todettu vakava tai pitkäaikainen sairaus, joka vaikuttaa lapsen vointiin koulussa. Hoitoneuvottelua voi ehdottaa myös koulun henkilöstö, kun lapsen voinnissa ja jaksamisessa tapahtuu havaittavia muutoksia.

Jokaisen aikuisen velvollisuus on auttaa parhaan kykynsä mukaan, jos lapselle koulussa tulee hätätilanne kuten epileptikohtaus, insuliinishokki tai vakava allerginen reaktio. Terveydenhuollon ammattilaisen tietämystä tai taitoa ei silloin edellytetä.

Erityisruokavaliot

Kouluruokailussa on käytössä Hämeenkyrön kunnan ruokahuollon ohjeet ja lomakkeet erityisruokavalioiden ilmoittamisesta. Erityisruokavalioiden, kuten keliakiaruokavalioiden ja diabeetikon ruokavalioiden sekä ruoka-allergioista, vaaditaan lääkärin tai terveydenhoitajan todistus. Todistukset erityisruokavalioiden toimitetaan Heinijärven koulun keittiön kautta

valmistuskeittiöön. Uskonnollisista ja eettisistä ruokarajoituksista vanhemmat ilmoittavat suoraan koulun keittiöön.

Yhteistyö tehostetun ja erityisen tuen, joustavan perusopetuksen sekä sairaalaopetuksen yhteydessä

Tehostetun tuen aloittaminen perustuu pedagogiseen arvioon. Oppilaan opettaja laatii kirjallisen pedagogisen arvion yhdessä huoltajien kanssa konsultoiden oppilashuollon moniammatillista henkilöstöä. Mikäli yleinen tuki ei ole riittävä, aloitetaan tehostettu tuki. Tehostetun tuen pedagogiset tavoitteet ja toimet suunnitellaan oppimissuunnitelmaan yhteistyössä oppilaan, huoltajan ja oppilasta opettavien kanssa.

Mikäli tehostetun tuen antamisesta huolimatta oppilaan kehitys ei etene toivotulla tavalla, aloitetaan pedagogisen selvityksen valmistelu erityisen tuen päätöstä varten (rehtori, tarvittaessa sivistyslautakunta; Hallintosääntö 1.8.2015). Oppilaan opettajat valmistelevat pedagogisen selvityksen. Pedagoginen selvitys käsitellään moniammatillisessa yhteistyössä oppilashuollon ammattihenkilöitä konsultoiden. Oppilashuoltohenkilö arvioi, tarvitaanko pedagogisten tukitoimien lisäksi myös oppilashuollollista tukea tai selvitystä, esim. psykologisia tai lääketieteellisiä tutkimuksia, sosiaalista selvitystä tai koulun ulkopuolisten tukitoimien piiriin ohjaamista. Erityisen tuen pedagogiset tavoitteet ja toimet suunnitellaan HOJKSiin yhteistyössä oppilaan, huoltajan ja oppilasta opettavien kanssa.

Yhteistyö sairaalaopetuksen yhteydessä

Mikäli oppilaan opetus järjestetään oman koulun sijasta sairaalaopetuksessa, toteutetaan siirtyminen oppilaan, huoltajan tai muun laillisen edustajan, opetuksen järjestäjän, sairaalaopetusyksikön ja erikoissairaanhoidon moniammatillisessa yhteistyössä. Sairaalaopetus on erikoissairaanhoidon yhteydessä annettavaa perusopetusta avo- ja osasto-oppilaille. Sairaalaopetuksessa korostuvat kasvatuksen ja opetuksen lisäksi pedagoginen kuntoutus ja kaikkien oppilasta opettavien, kasvattavien tai hoitavien tahojen keskinäinen yhteistyö ja konsultaatio. Sairaalaopetuksessa tuetaan oppilaan koulupolkua. Nivelvaiheyhteistyö oppilaan oman koulun kanssa korostuu tulo- ja paluuvaiheessa. Oppilaan tukitoimien ja opetuksen järjestämiseksi järjestetään sairaalaopetuksen koordinoimana sekä tulo- että paluuvaiheessa verkostopalaveri, johon kootaan tarvittava oppilashuollollinen asiantuntijaryhmä.

Oppilashuollon tuki kurinpitorangaistuksen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä

Opetuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaalle, jolle on määrätty kurinpitorangaistus tai jolta opetus on evätty jäljellä olevan työpäivän ajaksi, järjestetään tarvittava oppilashuolto (Perusopetuslaki 36h §). Luokanopettaja huolehtii tiedonkulusta kodin ja koulun välillä sekä tarvittavin osin kokoaa

moniammatillisen oppilashuoltoryhmän oppilaan tuen saannin varmistamiseksi.

Asiantuntijaryhmän kokoaminen ja suostumuksen hankkiminen sekä ryhmän yhtenäiset menettelytavat yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelyssä

Asiantuntijaryhmän kokoaminen

- Monialainen asiantuntijaryhmä kootaan yksittäisen oppilaan tai oppilasryhmän tuen tarpeen selvittämiseksi ja oppilashuollon palvelujen järjestämiseksi.
- Ryhmän kokoaminen perustuu oppilaan tai tarvittaessa huoltajan suostumukseen.
- Ryhmän kokoa se opetushenkilöstön tai oppilashuollon palveluiden edustaja, jolle asia työtehtävien perusteella kuuluu. Ryhmän monialainen kokoonpano perustuu tapauskohtaiseen harkintaan ja käsiteltävään asiaan.
- Oppilaan tai huoltajan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella asian käsittelyyn voi osallistua tarvittavia oppilashuollon yhteistyötahoja tai oppilaan läheisiä.
- Ryhmän jäsenillä on oikeus pyytää neuvoa oppilaan asiassa tarpeellisiksi katsomiltaan asiantuntijoilta.
- Suostumusta ei tarvita tehostettuun ja erityiseen tukeen liittyviin käsittelyihin ja selvitysten laadintaan, jotka tehdään monialaisessa yhteistyössä oppilashuollon ammattihenkilöiden kanssa.
- Ryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön, joka laatii asian käsittelystä aikajärjestyksessä etenevän oppilashuoltokertomuksen. Vastuuhenkilö tiedottaa opetuksen järjestämiseen liittyvät asiat ja sovitut järjestelyt tarvittaville henkilöille, esimerkiksi rehtorille.
- *Yksittäistä lasta koskevan asian käsittely* kuvataan liitteenä olevassa kaaviossa (liite 2).

Suostumuksen hankkiminen

- Ennen monialaisen asiantuntijaryhmän jäseneksi nimeämistä tulee koollekutsujan sopia oppilaan ja huoltajan kanssa asiantuntijaryhmän kokoonpanosta. Ryhmän kokoonpano perustuu oppilaan tai tarpeen vaatiessa huoltajan kirjalliseen suostumukseen.
- Mikäli monialaiseen asiantuntijaryhmään kutsutaan koulun ulkopuolisia yhteistyötahoja, tarvitaan oppilaalta tai tarvittaessa huoltajalta kirjallinen suostumus.

Oppilashuoltokertomusten laatiminen ja säilytys

Asiantuntijaryhmän nimetty vastuuhenkilö laatii asian käsittelystä aikajärjestyksessä etenevän oppilashuoltokertomuksen.

Oppilashuoltokertomus kirjataan Wilmaan.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki edellyttää, että oppilashuoltokertomukseen kirjataan seuraavat asiat:

- yksittäisen oppilaan nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä alaikäisen oppilaan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot,
- kirjausten päivämäärä sekä kirjausten tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa,
- kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa,
- asian aihe ja vireille panija,
- oppilaan tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet kuten arviot, tutkimukset ja selvitykset,
- toteutetut toimenpiteet kuten yhteistyö eri tahojen kanssa sekä aiemmat ja nykyiset tukitoimet,
- tiedot asian käsittelystä ryhmän kokouksessa, tehdyt päätökset ja niiden toteuttamissuunnitelma sekä
- toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot.

Jos sivulliselle annetaan oppilashuoltokertomukseen sisältyviä tietoja, asiakirjaan on lisäksi merkittävä mitä tietoja, kenelle ja millä perusteella tietoja on luovutettu. Tästä vastaa nimetty rekisterin pitäjä.

Oppilashuoltokertomukseen tallennetut tiedot, jotka koskevat yksittäistä oppilasta tai muuta yksityistä henkilöä, ovat salassa pidettäviä.

Oppilashuoltorekisteri

Oppilashuoltokertomukset sekä muut oppilashuollon tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä oppilasta koskevat asiakirjat tallennetaan oppilashuoltorekisteriin.

- Opetuksen järjestäjän nimeämä henkilö vastaa henkilötietojen käsittelystä ja ylläpitää edellä mainittua rekisteriä. Rekisterin asiakirjojen säilytyksestä koululla vastaa rehtori.
- Oppilashuoltorekisteriin tallennetut tiedot, jotka koskevat yksittäistä oppilasta taikka muuta yksityistä henkilöä, ovat salassa pidettäviä.
- Kouluterveydenhuollon henkilöstö ja psykologit kirjaavat yksilökohtaisen oppilashuoltotyön säädetysti potilaskertomukseen ja muihin potilasasiakirjoihin.
- Oppilashuollon kuraattorit kirjaavat asiakastiedot kuraattorin asiakaskertomukseen.

Tiedonsiirto

Oppilaan yksilökohtaisen oppilashuollon järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus

- saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä oppilashuollosta vastaavalle viranomaiselle sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä yksilökohtaisen oppilashuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi.
- oikeus saada ja luovuttaa toisilleen sekä oppilaan opettajalle, rehtorille ja opetuksen järjestäjälle oppilaan opetuksen asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot. Tiedon luovuttajan

tulee harkita esimerkiksi sitä, onko kysymys sellaisesta tiedosta, joka on välttämätön oppilaan tai muiden oppilaiden turvallisuuden varmistamiseksi.

Vaikka tiedon luovuttamiselle olisikin edellä todettu lain tarkoittama peruste, yhteistyön ja luottamuksen turvaamiseksi pyritään aina ensisijaisesti hankkimaan oppilaan tai huoltajan suostumus salassa pidettävän tiedon luovuttamiseen.

Jos oppilas siirtyy toisen opetuksen tai koulutuksen järjestäjän opetukseen tai koulutukseen,

- aikaisemman opetuksen järjestäjän on pyydettävä oppilaan tai tarvittaessa hänen huoltajansa suostumus siihen, että uudelle opetuksen järjestäjälle voidaan siirtää oppilashuollon asiakasrekisteristä sellaiset salassa pidettävät tiedot, jotka ovat *tarpeellisia* oppilashuollon jatkuvuuden kannalta
- opetuksen järjestämisen kannalta *välttämättömät* tiedot toimitetaan salassapidon estämättä viipymättä toiselle esi- tai perusopetuksen järjestäjälle. Vastaavat tiedot voidaan antaa myös uuden opetuksen tai koulutuksen järjestäjän pyynnöstä.

Yhteistyö koulun ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa kuten nuorisopalvelut, lastensuojelu, erikoissairaanhoido ja poliisi

Keskeistä koulun ulkopuolisten toimijoiden, kuten esimerkiksi nuorisopalvelujen, lastensuojelun, erikoissairaanhoidon ja poliisin kanssa toteutettavassa yhteistyössä on varmistaa oppilaan kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukeminen. Oppilaalla, huoltajilla ja jokaisella oppilasta tukevalla taholla on selkeä kuva siitä, miten ja kenen kanssa oppilaan asioita edistetään. Toimivan yhteistyön lähtökohtana on oppilaan, perheen ja toimijoiden keskinäinen arvostus. Vuorovaikutus on avointa, kunnioittavaa ja luottamuksellista. Yksittäistä oppilasta koskevassa oppilashuoltotyössä noudatetaan tietojen luovuttamista ja salassapitoa koskevia säännöksiä.

Oppilaan kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukemisen kannalta on tärkeää jakaa tietoa huoltajien ja niiden toimijoiden kanssa, jotka tukevat oppilaan kasvua, kehitystä ja oppimista. Mikäli oppilasta tuetaan koulun ulkopuolisten toimijoiden taholta, yhteistyön ja tiedon jakamisessa on hyvä hyödyntää mm. verkostotapaamisia kokonaistilanteen kartoittamiseksi. Tarkoituksena on koota oppilaan tukemisen kannalta keskeiset toimijat yhteen. Näin voidaan välttää mm. päällekkäisiä tukitoimia ja suunnitella oppilaan kannalta tarkoituksenmukaisimmat toimet hänen tukemisekseen. Keskeistä on sopia yhdessä työnjaosta jatkotoimenpiteiden suhteen sekä seuraava tapaaminen seurannan varmistamiseksi. Verkostotapaamisten koollekutsumisen työnjaosta sovitaan koulun oppilaan asioissa kootun monialaisen asiantuntijaryhmän kesken.

Poliisin kanssa yhteistyö näkyy erityisesti koulupoliisitoiminnassa. Koulupoliisi

tekee koulutus- ja valistustyötä kouluissa. Koulupoliisijärjestelmän tarkoituksena on lisätä koulujen ja poliisin välistä yhteistyötä. Valvonta- ja järjestystehtävien lisäksi poliisi voi esimerkiksi opettaa liikenne- ja laillisuusasioita sekä olla tarvittaessa mukana oppilashuollon työryhmässä ja vanhempainilloissa. Koulu tekee yhteistyötä poliisin kanssa myös koulun turvallisuussuunnittelussa ja henkilökunnan turvallisuuskoulutuksessa sekä tarpeen mukaisesti tilanteissa, joissa oppilaan turvallisuus on vaarantunut.

4. Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa

Oppilashuoltoa toteutetaan yhteistyössä oppilaiden ja huoltajien kanssa.

Oppilaan ja huoltajan osallisuus yhteisöllisen ja yksilökohtaisen oppilashuollon suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa

Yhteisöllistä oppilashuoltotyötä suunnitellaan ja arvioidaan yhteistyössä oppilaiden ja huoltajien kanssa. Koulun oppilashuoltosuunnitelma tehdään yhteistyössä koulun oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa.

Oppilaskunnan edustajat osallistuvat oppilashuoltosuunnitelman laatimiseen ja arvioimiseen. Oppilaskunnalta kerätään tietoa ja mielipiteitä mm. kyselyjen avulla sekä keskustelemalla oppilaskunnan edustajien kanssa. Oppilaskunnan ohjaava opettaja edustaa oppilaskuntaa Heinijärven koulun yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän kokouksissa.

Huoltajat osallistuvat yhteisöllisen oppilashuollon suunnitteluun ja oppilashuoltosuunnitelman laatimiseen ja arvioimiseen. Vanhemmilta kerätään tietoa ja mielipiteitä luokkien ja kouluyhteisön toiminnasta vanhempainilloissa, vanhempainoimikunnan kokouksissa, vanhempienvarteissa ja kyselyiden avulla. Yksilökohtaisen oppilashuoltotyön suunnittelu tapahtuu aina yhdessä huoltajan ja oppilaan kanssa.

Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen oppilashuollon periaatteista ja menettelytavoista tiedottaminen oppilaille, huoltajille ja yhteistyötahoille

Oppilaille ja heidän huoltajilleen annetaan tieto käytettävissä olevasta oppilashuollosta ja heitä ohjataan hakemaan tarvitsemiaan oppilashuollon palveluja (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 11 §). Oppilaan ja huoltajan osallisuus oppilashuollossa, suunnitelmallinen yhteistyö ja oppilashuollosta tiedottaminen lisää oppilashuollon tuntemusta ja edesauttaa palveluihin hakeutumista. Eri ammattiryhmiin kuuluvien työntekijöiden keskinäinen konsultaatio on tärkeä työmenetelmä oppilashuollossa.

Koulu sekä kouluterveydenhoitaja, koulupsykologi ja koulukuraattori tiedottavat oppilashuollon käytännöistä ja oppilashuoltopalveluihin hakeutumisen periaatteista ensisijaisesti sähköisesti (Wilma) sekä tarvittaessa

kirjallisilla ilmoituksilla ja tiedotteilla. Lisäksi vanhempia voidaan tiedottaa oppilashuollon palveluista ja prosesseista mm. vanhempainilloissa tai -varteissa. Luokanopettajat huolehtivat luokkakohtaisesta tiedottamisesta.

5. Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

Opetuksen järjestäjä seuraa koulun oppilashuoltosuunnitelman toteutumista (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 13 §).

Oppilashuoltosuunnitelmassa kuvataan toimenpiteet suunnitelman toteuttamiseksi ja seuraamiseksi. Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen on osa opetuksen järjestäjän omavalvontaa koskevaa tehtävää. Opetuksen järjestäjä vastaa yhteistyössä opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen oppilashuoltopalveluista vastuussa olevien viranomaisten kanssa oppilashuollon kokonaisuuden omavalvonnan toteutumisesta.

Hämeenkyrön kuntakohtainen oppilashuollon ohjausryhmä vastaa opetuksen järjestäjäkohtaisen oppilashuollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista. Heinijärven koulukohtainen oppilashuoltoryhmä vastaa koulukohtaisen oppilashuoltosuunnitelman toteuttamisen seuraamisesta ja arvioinnista. Seurannan sekä oppilailta ja huoltajilta kerättyjen kyselytietojen perusteella oppilashuoltoryhmä arvioi ja kehittää koulun oppilashuoltoa ja tiedottaa keskeisistä tuloksista ja toimenpiteistä oppilaita, huoltajia ja tarvittavia yhteistyötahoja.

Heinijärven koulukohtainen oppilashuoltosuunnitelma tarkistetaan oppilashuoltoryhmän toimesta vuosittain.

JÄRJESTYSSÄÄNNÖT

Heinijärven koulu

Järjestyssääntöjen tarkoitus ja soveltaminen

Järjestyssäännöillä edistetään koulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä kouluyhteisön turvallisuutta ja viihtyvyyttä (Pol 29§). Koulun toimintaa ohjaa Suomen laki. Järjestyssäännöt ovat voimassa oppilaan ollessa koulussa tai osallistuessa koulun toimintaan koulun ulkopuolella.

Oppilaan oikeudet ja velvollisuudet

Oppilaalla on oikeus maksuttomaan perusopetukseen, yhdenvertaiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun, henkilökohtaiseen vapauteen ja koskemattomuuteen, yksityiselämän suojaan sekä turvalliseen opiskeluympäristöön (PL 731/1999, Pol 29§). Koulussa noudatetaan oppilaan oikeuksista ja velvollisuuksista säädettyjä lakeja (liite 1).

Koulussa on käytössä toimintamalli kiusaamisen ehkäisemiseksi sekä suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta ja häirinnältä.

Oppilaalla on velvollisuus osallistua opetukseen, kunnes oppivelvollisuus on suoritettu, suorittaa tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyä asiallisesti sekä osallistua opetukseen, ellei hänelle ole myönnetty lupaa poissaoloon (Pol 35§).

Menettelytavat, kun yhteisistä säännöistä poiketaan

Koulussa noudatetaan Heinijärven koulun oppilashuoltosuunnitelmaan ja Hämeenkyrön kunnan esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmiin sekä Suomen lakiin kirjattuja menettelytapoja.

Järjestyssääntöjen seuranta ja tarkistaminen

Järjestyssäännöt julkaistaan vuosittain koulun lukuvuositedotteessa, lukuvuosisuunnitelmassa sekä koulun internetsivuilla. Säännöt käydään oppilaiden kanssa läpi jokaisen lukuvuoden aluksi. Säännöt ovat nähtävänä jokaisen luokan seinällä.

Opettajakunta, oppilaskunta, oppilashuoltoryhmä sekä vanhempaintoimikunta tarkistavat säännöt vuosittain.

Oppilaan oikeudet perusopetuksessa

Oppilaiden oikeuksista ja velvollisuuksista on säädetty muun muassa perustuslaissa, perusopetuslaissa sekä oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa sekä lapsen oikeuksien sopimuksessa. Seuraavassa on esitetty keskeisimmät oppilaan oikeudet ja velvollisuudet.

Oikeus henkilökohtaiseen vapauteen ja koskemattomuuteen

Jokaisella on oikeus elämään sekä henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen.

Oikeus yhdenvertaiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun

Ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Ketään ei saa syrjiä sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Lapsia on kohdeltava tasa-arvoisesti yksilöinä.

Oikeus saada opetusta

Oppilaalla on työpäivinä oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta, oppilaanohjausta sekä riittävää oppimisen ja koulunkäynnin tukea heti tuen tarpeen ilmetessä.

Oikeus maksuttomaan opetukseen

Opetus ja sen edellyttämät oppikirjat ja muu oppimateriaali sekä työvälineet ja työaineet ovat oppilaalle maksuttomia. Vammaisella ja muulla erityistä tukea tarvitsevalla oppilaalla on lisäksi oikeus saada maksutta opetukseen osallistumisen edellyttämät tulkitsemis- ja avustajapalvelut, muut opetuspalvelut, erityiset apuvälineet sekä lain nojalla järjestettävät palvelut.

Oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön

Oppilaalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön.

Oikeus osallisuuteen

Opetuksen järjestäjän tulee edistää kaikkien oppilaiden osallisuutta ja huolehtia siitä, että kaikilla oppilailla on mahdollisuus osallistua koulun toimintaan ja kehittämiseen sekä ilmaista mielipiteensä oppilaiden asemaan liittyvistä asioista. Oppilaille tulee järjestää mahdollisuus osallistua opetus suunnitelman ja siihen liittyvien suunnitelmien sekä koulun järjestyssäännön valmisteluun.

Oikeus koulumatkaetuun

Jos oppilaan koulumatka lähikouluun on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. Oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia.

Oikeus majoitukseen

Jos oppilaan koulumatkaa ei voida järjestää odotuksineen kahden ja puolen tunnin ajassa ja 13 vuotta täyttäneen koulumatkaa kolmen tunnin ajassa, on oppilaalla oikeus maksuttomaan majoitukseen ja täysihöitoön.

Oikeus tapaturman hoitoon ja terveydenhöltoon

Koulussa tai muussa opetuksen järjestämispäikassa, koulumatkalla ja majoituksessa sattuneen tapaturman hoito on oppilaalle maksuton.

Oikeus ruokailuetuun

Oppilaalle on annettava jokaisena työpäivänä tarkoituksenmukaisesti järjestetty ja ohjattu, täysipainoinen maksuton ateria.

Koulunkäynnin ja oppimisen tuki

Oppilaalla, joka on tilapäisesti jäänyt jälkeen opinnoissaan tai muutoin tarvitsee oppimisessaan lyhytaikaista tukea, on oikeus saada tukiovetusta. Oppilaalla, jolla on vaikeuksia oppimisessaan tai koulunkäynnissään, on oikeus saada osa-aikaista erityisopetusta muun opetuksen ohessa.

Oppilaalle, joka tarvitsee oppimisessaan tai koulunkäynnissään säännöllistä tukea tai samanaikaisesti useita tukimuotoja, on annettava tehostettua tai erityistä tukea.

Oikeus oppilashöoltoon

Oppilaalla on oikeus saada maksutta sellainen opiskeluhöolto, jota opetukseen osallistuminen edellyttää.

Oppilaan velvollisuus suorittaa tehtävänsä ja käyttäytyä asiallisesti

Oppilaalla on velvollisuus suorittaa tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyä asiallisesti.